

Heimsatlas?

Líðindisnes, Kekkia, Vjetnam, Klettafjöll, Vaðilin...

Skal man flenna ella gráta? Er tað gott, láttligt ella syrgiligt, tað sum burtur úr er komið? Eg veit ikki.

Tað tekniska er lætt at um-mæla. Kortini eru tey væl-kendu svensku miljø-kortini frá Esselte í Stock-holm. Har aftrat eru Føroyar við, og her hefur Kort- og Matrikelstyrelsen í Keypmannahavn latið væl úr hondum greidd kort í 1:100.000. Eitt føroyskt framleitt tvirlitskort er minni væleydnað, tí tað hefur dökkar og grumsut-lir.

Tað »føroyska« eru staðar-nøvnini, sum Skúlabóka-grunnurin hefur fingið Svenning Tausen at »um-sett«. Og hesin parturin av atlassinum er, eftir mínum tykki, ikki væleydnaður.

Tað má vera loyvt at spyrja eftir teimum prins-ippum, sum leggja til grund, ta eitt so stórt og higartil óroynt nýlendi skal uppdýrkast. Men Skúlabókagrunnurin svar-ur ikki slíkum fyrispurn-ingum.

Men kanna vit verkið, siggja vit millum annað at landanøvn hava øll fingið

ein »føroyskan« stavimáta, summi eru eisini umsett. Tað vil siga, at C, W, X, Z eru úthýst. Harumframt er E sum endingarbókstavur úthýstur, og tvíljóðini AI, AJ, EY og so framvegis eru fjøri-serað til eitt ekta EI. Tí eitur eitt vælkent land KUVEIT. Men av tí at onnur staðanøvn á ein-um »lægru stóði« framvegis stavast sum fyrr var vanligt, so eitur høvuðs-staðurin í Kuveit enn KU-WAIT. Vit finna eisini Úkreina, Teivan og Tei-land, sum vanlig fólk stava Úkraina, Taiwan og Thai-land.

Tá C verður úthýst úr (sumum) fremmandum staðarnøvnunum verður illa. Chile verður avbronglað til KILI, Chad verður til KJAD. Somuleiðis verður ikki gjørligt at stava Sicilia sum vanligt, tað verður SIKILOY. Lichtenstein verður til LIKTINSTEIN, so tað týska ch-ljóðið verður avbronglað til eitt reint K.

Í landanavninum Schweiz verða bæði z-ljóðið og sch-ljóðið skorin niður til fløt, óstemt føroysk s: SVEIS. Ørskapurin næstan samlast í Zimbabwe-navn-inum, sum her skrivast SIMBABVI.

Men í landinum Sveis finna vit býin ZÜRICH, sum stavast sum víst her.

Nes, hálvoyggjar, høv, firðir og ár fáa í hesum atlasi ein hálv- ella heil-føroyskan form, men ikki konsekvant. SAMSØ í Danmark stavast rætt sum her er víst, men á sama korti undir liðini á hesum stendur SÁMSOYAR-BELTI. Í Sibiria rennur ein á sum her kallast Lægra Tunguska, men umsetarin veit ikki av, at Sapadnaja Dvina týður Vestara Dvina.

Høvdar eru nú um allan heim. Cap Verde verður GRØNHØVDI, og sjálv-støðuga landið Cap Verde-oeggjarnar kallast GRØN-HØVDAOYGGJARNAR. Nordkap í Noreg er ikki nóg gott longur, tað skal eita NØRÐURHØVDI. New Zealand hefur eisini fingið ein NØRÐUR-HØVDA. Men enn livir CAPE CANAVERAL í Florida. Gitið so, góðu lesarar, hvar liggur

bókmentir

HØVDABÝUR?

Í summum førum skrivar umsetarin nøvn á áum so-leiðis sum skikkur er í landinum. TEJO er portu-gisiska navndið, og rætt er, hon eitur TAJÓ á sponsk-um. Men í Polen nevnr atlassið eina á bæði WISLA og WEICHSEL. Hetta seinna er ein gamal týskur formur. Men áin rennur ikki gjøgnum Týsk-land. Harafturimóti hefur ODER bert henda týska formin, hóast polakkar kalla hana Odra. ELBA hefur fingið eitt føroyskt-á uppi, hóast hon á týskum eitur Elben og á tjekkisk-um Labe, men hesir røttu stavimátar eru ikki komnir við.

Eg skal ikki taka fleiri dømi fram. Stutt sagt er hesin »føroyski« avbrong-ingarpolitikkur, tá tað snýr seg um staðanøvn í fremmandum londum, grovari enn nakað eg áður havi sæð. Íslendingar eru friðarfólk afturimóti.

At enda skal eg bert gera vart við, at »føroysku« málfundamentalistarnir við sínum ný-imperialistiska stað-anavnapolitikki bróta ST-samtyktur. Eitt nú sam-tyktuna frá stevnuni í Ge-neve 24. august til 14.

september 1982, nevnd »Fourth UN Conference on the Standardization of Geographical Names«.

Væl gagnist tykkum.

Rolf Gutesen

(Omanfyri standandi um-mæli av føroyska heims-atlassinum stóð í juni-út-gávuini av Oyggjaskeggja. Vit prenta tað her eftir áheitan frá einum lesara)

»Føroysku málfundamentalistarnir bróta ST-samtyktir við nýggja Heimsatlassinum«. sigur Rolf Gutesen

Heims-atlas

Í vár gav Føroya Skúlabókagrunnur út føroyskt heims-atlas.

Atlasið er býtt sund-ur í tveir partar: ein um Føroyar og ein um umheimin.

Kápuna og kortini á síðunum 1, 14, 15 og 16 hefur Ingi Joen-sen teknað.

Hini kortini yvir Føroyar eru frá Kort- og Matrikel-styrelsen í Keyp-mannahavn.

Kortini yvir restina av heiminum eru frá Liber Kartar úr Svø-riki.

Svenning Tausen hefur týtt.

Heimsatlas kostar kr. 120,-.